

IÐINGIN • IMF-FRÁGREIÐINGIN • IM

igen bliver rentabelt, og at landstytet søger at sikre, at dette sker.

28. Kreditorerne må føre an i omstruktureringen af fiskeriet ved at tage tab på sine lån, samtidig med at de fortsætter med at yde finansiering til levedygtige virksomheder. Landstytet må på sin side sikre fiskerisektorens rentabilitet ved at føre en fiskeripolitik, som er i overensstemmelse med en effektiv udnyttelse af fiskeressourcerne. I denne forbindelse er en reduktion af fiskerflådens størrelse og en tilpasning af flådens sammensætning af stor betydning. I samarbejde med kreditorerne agter landstytet at inddrage licenserne hos skibe, som går konkurs, eller hos de skibe, som bankerne ønsker at kondemner i stedet for. Det forventes, at dette skridt vil reducere fiskerikapaciteten væsentligt.

29. For at tilskynde til rationalisering af fiskerikapaciteten har landstytet indført et system med overførbare subsidier i det nuværende licenssystem. Dette system vil give et forretningsmæssigt incitament til virksomheder med flere skibe – f.eks. de store banker – til at reducere sin flåde. Selv om de ressourcer, som landstytet kan afsætte til dette formål, er særdeles begrænsede p.g.a. de finansielle restriktioner, kan dette system alligevel under de nuværende omstændigheder med lave fangstmængder og lave priser bidrage til en reduktion af fiskerikapaciteten.

30. Da det står klart, at overdreven subsidiering af fiskepriser og for generøse investeringsgarantier til fiskeskibe har spillet en vigtig rolle for overekspansionen af fiskerflåden, binder landstytet sig, bortset fra under ekstraordinære omstændigheder, til en aftrapning af de generelle fiskerisubsidier over en periode på højst 5 år. I løbet af denne periode må fiskeriet tilpasse sig til at virke under rene markedsvilkår.

31. Den traditionelle måde at styre fiskeressourcerne ved Færøerne på består hovedsagelig af at udstede et fast antal fi-

skelicenser. Hvis man mener, at fiskeriet truer gydearealer, så kan landstytet gribe ind med at lukke områder med store mængder ungfish og voksen fisk, som befinder sig i en sårbar fase så som under gydning. Landstytet kan også regulere det antal dage, fiskeskibene har lov til at fiske ved Færøerne. Det er klart for landstytet, at under dette fiskeristyringssystem blev for mange fiskelicenser udskevet, hvilket førte til overfiskning af de mest værdifulde demersale arter ved Færøerne, heriblandt torsk og kuller.

32. Selvom landstytet er overbevist om, at faren for overfiskning vil blive reduceret med en flåde med væsentlig mindre kapacitet, så erkender det, at strengere foranstaltninger end dem, et licenssystem indebærer, kan blive nødvendige, når fiskebestandene begynder at komme sig. Landstytet er parat til at overveje forslag om indførelse af TAC'er (total allowable catch) for alle de vigtigste fiskearter ved Færøerne. Landstytet vil basere yderligere udvikling af sin fiskeripolitik på arbejdet i det særlige strukturudvalg, nævnt under punkt 26, som bl.a. vil sammenligne et kvotssystem med det nuværende licenssystem. Under alle omstændigheder er landstytet fast besluttet på at forhindre

at overfiskning ved Færøerne gentager sig.

33. Det er klart, at omkostningsniveauet inden for fiskeriet og i fiskeindustrien er for højt til at kunne sikre et rimeligt afkast af investeringer i fiskesektoren – selv når der er nok af fisk. Landstytets styringsmuligheder på dette område er dog begrænsede. På fiskeriområdet vil man, først og fremmest gennem moralsk påvirkning, tilskynde redere og mandskaber til at tilpasse partssystemet, for at afspejle den stadig stigende kapitalintensitet i fiskeriet. Inden for fiskeindustrien vil landstytet fremme og støtte produktionen af højpris produkter ved at støtte forskning, udvikling og markedsføring. Dette kan dog vise sig at være utilstrækkeligt til at sikre rentabiliteten i fiskeindustrien. Det er nødvendigt at reducere omkostningsniveauet generelt i den færøske økonomi for at sikre konkurrenceevnen.

34. Ikke kun det traditionelle fiskeri står over for alvorlige vanskeligheder. Fiskeopdræt lider også under ringe rentabilitet, hovedsagelig som følge af lave priser. Omvendt landstytet ikke bestrider, at disse vanskeligheder er reelle, så er det overbevist om, at færøsk fiskeopdræt har en fremtid. Landstytet har tilfiro til, at bankerne vil være i

stand til at støtte den finansielle reorganisering af virksomhederne i denne sektor, og landstytet er parat til at samarbejde med dem på dette område.

35. Ovenstående punkter vedrører hovedsagelig omlægninger på mellem- og langt sigt inden for fiskerisektoren. Af lige så stor betydning er spørgsmålet om, hvordan man i den nuværende finansielle krise kan bevare en tilstrækkelig fiskeriindsats på kort sigt, således at man på Færøerne kan være i stand til at fange den fisk, som man uden risiko for fiskebestandene skal kunne fiske ved Færøerne. Den stadig ringere likviditet i banksystemet gør det yderligere svært for bankerne at finansiere driften af bare nogle få skibe. Landstytet er særdeles bekymret om denne situation og dens følger for arbejdsløsheden i forskellige områder af Færøerne og er villigt til at gøre, hvad det kan, for at råde bod på dette, så som det diskuteres nedenfor.

VI. Omlægninger i den finansielle sektor

36. Som beskrevet ovenfor, er landstytet især bekymret om den finansielle

situation hos bankerne. Vanskelighederne i fiskerisektoren har haft alvorlige følger for banksystemet og har nødvendiggjort offentlig indgribet for at tilføre yderligere kapital i Sjóvinnubankin. Landstytet mener, at de strukturomlægninger i fiskerisektoren, som beskrives ovenfor, er absolut nødvendige for at genskabe den langsigtede rentabilitet i finanssektoren på Færøerne. Landstytet er dog i tvivl om, hvorvidt de store private banker har tilstrækkelig likviditet for nærværende til at kunne finansiere selv en fiskeriindsats, som økonomisk set er passende. Landstytet mener således, at yderligere foranstaltninger er nødvendige.

37. Endvidere er landstytet bekymret for, at de faldende indkomster og ejendomspriser kan forværre problemerne hos bankerne. Det er landstytets opfattelse, at bankerne har behov for at forbedre kvaliteten af deres låneporteføljer, og at de har behov for at forbedre deres effektivitet ved en omkostningsreduktion. I den forbindelse agter landstytet at samarbejde med finansstilsynet. Finansieringsfonden af 1992 har for nylig taget vigtige skridt til at styrke ledelsen og finansieringen af Sjóvinnubankin. Landstytet agter at styrke samarbejdet med Fi-

nanasieringsfonden af 1992 i denne proces.

38. Desuden har landstytet behov for at finde metoder, hvorpå det kan yde midlertidig finansiell assistance til pengeinstitutter i vanskeligheder, for derved at forbedre sine muligheder for at reagere på problemer i banksystemet, bl.a. for at undgå afsmittningseffekter. I denne forbindelse vil landstytet undersøge mulighederne for at udstede obligationer i sit eget navn, og at indskyde provenuet i Landsbankin, som så kunne bruge disse ressourcer til at påtage sig at skaffe likviditet til de ramte pengeinstitutter, og til at sikre, at der bliver taget passende initiativer til at disse institutter får genskabt sin finansielle sundhed.

39. Det er også afgørende for udfaldet af dette program, at de lovmæssige rammer for det finansielle system styrkes. Hvad det angår vil landstytet modernisere den færøske erhvervs- og handelslovgivning, bl.a. bank- og revisorlovgivningen. Landstytet er i gang med at forberede lovgivning, som skal modernisere lovgivningen på Færøerne og harmonisere den med den europæiske på disse områder. Denne nye lovgivning vil blive vedtaget senest den 18. april 1993.

VII. Revision af programmet

40. Landstytet mener, at den politik, som beskrives i dette memorandum, er i overensstemmelse med opnåelse af de mål for 1993 og 1994, som opstilles i programmet. Specielt i lyset af de usikkerheder, som knytter sig til udsigterne for fiskeressourcerne og de forventede strukturaendringer i den færøske økonomi, er landstytet dog til rede at foretage yderligere indgreb, hvis det bliver nødvendigt. Landstytet vil opretholde en tæt kontakt med den danske regering og andre kreditorer, så de kan følge med, om man nærmer sig de mål, som programmet sætter.